

INHOUD:

<u>Wet- en regelgeving:</u>	
Voortgang nieuwe mestwetgeving	1
Blijven de dierrechten?	2
<u>Economie:</u>	
Grond (ver)huren in 2014	3
<u>Subsidies:</u>	
Openstelling SNL in 2013	4
<u>Korte wenken</u>	4
<u>Om niet te vergeten..</u>	4

AGRO Actualiteiten is een uitgave van:
CEB Overijssel B.V.
Oerdijk 111-F
7434 RA LETTELE
Tel.: 0570-550088
E-mail : info@ceb-overijssel.nl

CEB Overijssel B.V. aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AGRO Actualiteiten.

Wet- en regelgeving

Voortgang nieuwe mestwetgeving

Er wordt steeds meer bekend over de wijziging van de mestwetgeving, waarover u in de vorige editie van AgroActualiteiten al heeft kunnen lezen. Zo lijken een paar praktische oplossingen gevonden te zijn voor o.a. de problemen rond de definitie van mestverwerking.

Verplichte mestverwerking

In de vorige editie is aangegeven, dat er maar weinig partijen zijn die aan de definitie van mestverwerking voldoen.

Mest verwerken betekent in dit kader namelijk, dat de mest dusdanig behandeld moet worden dat de eindproducten geen dierlijke mest meer zijn. Daarnaast valt ook export van mest onder de definitie van mestverwerking.

Feitelijk voldoet op dit moment alleen de mestverbranding in Moerdijk aan de definitie van mestverwerking. De snelste en meest haalbare methode om extra fosfaat 'te verwerken' lijkt daarmee de export van (bewerkte) mest.

Export

Een probleem is echter, dat niet alle mest 'exportwaardig' is. Door allerlei (fyto)sanitaire regels mag alleen droge pluimveemest onbewerkt de grens over.

Wanneer u varkens- of rundveemest wilt gaan exporteren, kan dat alleen maar wanneer de mest 'exportwaardig' is gemaakt door bijvoorbeeld een hittebehandeling.

Dit kan eventueel op uw eigen bedrijf, maar veelal zal het via een intermediair of een mestexporteur gebeuren.

MVO met exporteur

Mocht u straks middels mestexport aan uw verwerkingsplicht willen voldoen, dan kunt u met een exporteur een mestverwerkingsovereenkomst (MVO) afsluiten. U levert vervolgens uw mest aan deze exporteur en hij moet uw mest in het buitenland afzetten. U voldoet dan aan de verplichting, dat u een MVO heeft afgesloten en u heeft de mest daadwerkelijk aan een verwerker (exporteur) geleverd.

Nieuw: Export via mestbewerker

Naast de eerder genoemde mestverbrander zijn er in Nederland meer bedrijven die mest bewerken, maar de producten die zij produceren zijn volgens de definitie van de wet nog steeds dierlijke mest. Deze mestbewerkers voldoen niet aan de definitie van mestverwerker. Inmiddels is hiervoor een oplossing in de maak.

U kunt straks ook aan de verwerkingsplicht voldoen wanneer u uw mest levert aan een mestbewerker, mits (een deel van) deze mest na bewerking alsnog wordt geëxporteerd. Dit werkt als volgt:

Stel, u levert uw mest aan een mestbewerker die de mest scheidt in een dikke en dunne fractie. Dit bedrijf laat deze dikke fractie vervolgens door een ander bedrijf exporteren. U levert uw mest dan niet direct aan een exporteur, wat eigenlijk wel verplicht is. Voor deze situatie wil het ministerie een zogenaamde 'driepartijenovereenkomst' toestaan. Door een overeenkomst af te sluiten met zowel de exporteur als de bewerker wordt toch gegarandeerd, dat (een gedeelte van) de bewerkte mest uiteindelijk wordt geëxporteerd.

Naast het afsluiten van een MVO bent u verplicht de mest ook te leveren aan een verwerker. Bij de levering van de mest draagt u de verantwoordelijkheid voor het verwerken over aan de verwerker.

Wet- en regelgeving (vervolg)

Overdracht mestverwerkingsplicht

Het wordt nagenoeg zeker mogelijk om straks uw mestverwerkingsplicht over te dragen.

Voor wie is dit handig?

Er zijn veehouders die hun volledige mestoverschot nu laten verwerken. Dit is veel meer dan hun toekomstige verwerkingsplicht. Daarnaast zijn er veehouders die straks maar een relatief kleine hoeveelheid mest hoeven laten verwerken, omdat ze maar een klein mestoverschot hebben. Of ze hebben een diersoort waarvan de mest moeilijk of niet te verwerken is. Voor deze bedrijven zijn de verwerkingskosten vaak extra hoog.

Deze laatste groep kan straks haar verwerkingsplicht aan een bedrijf uit de eerstgenoemde groep (tegen een vergoeding) overdragen.

Voorbeeld

U heeft een mestoverschot van 500 kg fosfaat waarvan u straks 30% moet verwerken. U moet dan voor 150 kg fosfaat een MVO sluiten en voor 350 kg een mestplaatsingsovereenkomst (MPO). U kunt er ook voor kiezen om uw mestverwerkingsverplichting over te dragen naar een collega-veehouder die méér mest laat verwerken dan dat hij verplicht is. Deze collega-veehouder zal dan voor 150 kg fosfaat extra MVO moeten afsluiten met de mestverwerker, en deze mest ook daadwerkelijk leveren. Uzelf moet voor het totale mestoverschot (500 kg fosfaat) MPO's afsluiten.

Wel of geen schotten tussen de sectoren?

Voor het overdragen van de verwerkingsplicht loopt nog de discussie of het mogelijk moet zijn, dat de overdracht tussen alle diersoorten wordt toegestaan. Er wordt ook gepleit om een zogenaamd 'schot' aan te brengen tussen de pluimveehouderij en de overige sectoren. Dit zal betekenen, dat wanneer u varkenshouder bent, dat u uw mestverwerkingsplicht niet kan overdragen naar een pluimveehouder. Varkens- en rundveehouders kunnen onderling wel hun mestverplichting overdragen, en pluimveehouders onderling ook.

Halen we 2013?

Het is nog steeds de bedoeling om de nieuwe regels per 1 januari 2013 in te voeren. De verwachting is, dat de behandeling in de Tweede Kamer ergens in oktober plaatsvindt. Daarna moet de Eerste Kamer zich er nog over buigen en moeten alle formele procedures nog afgerond worden. De tijd is dus krap!

Bent u zich aan het oriënteren om mest te laten verwerken of exporteren? Overtuigt u ervan, dat de contracten die u hiervoor sluit aan de toekomstige voorwaarden voldoen of neem hiervoor ontbindende voorwaarden op.

Blijven de dierrechten?

Dierrechten kennen we in Nederland al sinds vele jaren. Begonnen met mestproductierechten hebben deze nationale regels zich ontwikkeld tot het huidige stelsel van dierrechten, dat wij sinds 2006 kennen.

In de Meststoffenwet is destijds een harde einddatum opgenomen van 1 januari 2015. Wanneer niets verandert, zijn de huidige dierrechten op 1 januari 2015 verdwenen.

Evenwichtsbemesting fosfaat

De overheid heeft in 2006 aangegeven, dat dierrechten niet meer nodig zijn op het moment dat er een evenwichtsbemesting t.a.v. fosfaat is bereikt. Met de presentatie van de nieuwe plannen voor o.a. verplichte mestverwerking en het voerspoor is aangegeven, dat de dierrechten pas kunnen verdwijnen wanneer het nieuwe systeem zich heeft bewezen.

Gaan de dierrechten verdwijnen?

De aangescherpte mestwetgeving treedt op zijn vroegst per 2013 in werking. De staatssecretaris heeft aangegeven, dat het nu nog niet te voorzien is of het nieuwe stelsel goed genoeg gaat werken.

Daarom is aan de Tweede Kamer voorgesteld om de huidige einddatum in de wet te schrappen en deze op een later moment opnieuw vast te stellen.

De komende twee jaar zal moeten blijken of het nu bedachte systeem zo goed werkt, dat er in Nederland nauwelijks meer een fosfaatoverschot is. Lukt dat niet dan is de kans groot dat de dierrechten voorlopig niet worden afgeschaft.

Gezien de politieke en maatschappelijke discussies van de afgelopen jaren over alles wat met het houden van dieren te maken heeft, is het allerm minst zeker dat dierrechten daadwerkelijk de komende jaren worden afgeschaft.

Dierrechten voor melkvee?

Het melkquotum fungeert nu als rem op de fosfaatproductie van rundvee. Feit is ook dat de melkveehouderij vanaf 2015 relatief eenvoudig kan groeien. Er is inmiddels veel overcapaciteit in stallen en veel bedrijven hebben groeiplannen.

Daarnaast zou het unfair zijn om de fosfaatproductie in de intensieve veehouderij wettelijk te beperken, terwijl de melkveehouderij wel kan groeien.

Aan de andere kant is het niet logisch dat de overheid voor een paar jaar een nieuw systeem voor de rundveehouderij zal optuigen. Alleen wanneer de overheid ook op middellange termijn het aantal dieren in Nederland wil begrenzen, lijkt de invoering van een dierrechtensysteem voor de melkveehouderij reëel.

Grond verhuren: denk aan de toeslagrechten

In Nederland verandert jaarlijks een paar honderdduizend hectare grond van gebruiker. Veel van deze grond wordt maar voor 1 of enkele jaren gehuurd. In voorkomende gevallen worden hierover afspraken voor meerdere jaren gemaakt.

In 2014 wordt, als alles volgens planning verloopt, een nieuw stelsel van toeslagrechten ingevoerd. Doordat het areaal grond dat u in 2014 in gebruik heeft, een belangrijke basis voor de toekomstige bedrijfstoelage, heeft het huren of verhuren van grond in 2014 gevolgen voor uw toekomstige betalingen.

Mocht u in 2014 tijdelijk grond (ver)huren dan is daarom het volgende voor u van belang.

Nieuwe toeslagrechten

Zoals het er nu naar uitziet, ontvangt u in 2014 nieuwe toeslagrechten. Het aantal nieuwe toeslagrechten dat u krijgt, is gelijk aan de hectares grond die u in 2014 in gebruik heeft. Dus inclusief de 'los' gehuurde hectares. Aan deze toeslagrechten wordt de basispremie verbonden.

Wanneer u in 2014 grond verhuurt en die huur wordt in de jaren beëindigd, dan ontvangt u van DR geen extra toeslagrechten. U kunt wel de rechten, die de huurder in 2014 heeft verkregen, van hem overnemen.

Compensatie in de waarde van het toeslagrecht

Er komt een overgangsregeling voor de overgang van het huidige naar het 'nieuwe' systeem. Als gevolg hiervan zullen de meeste bedrijven t/m 2018 jaarlijks een compensatiebedrag ontvangen. Ook dit compensatiebedrag wordt in de waarde van de toeslagrechten opgenomen.

Uw compensatie wordt in 2014 in de waarde van uw toeslagrechten opgenomen en blijft aan uw toeslagrechten gekoppeld. Wanneer u uw toeslagrecht overdraagt, draagt u ook uw compensatie over.

Afhankelijk van oppervlakte grond in 2014

De hoogte van de compensatie is gebaseerd op het verschil tussen de totale waarde van uw huidige toeslagrechten op 31-12-2013 enerzijds, en de totale basispremie die u in 2014 ontvangt anderzijds. Dit is dus mede afhankelijk van de oppervlakte grond die u in 2014 in gebruik heeft.

Huurt u in 2014 extra grond, dan wordt uw basispremie in 2014 hoger. Hierdoor wordt het verschil tussen de waarde van uw 'oude' toeslagrechten enerzijds en uw totale basispremie anderzijds kleiner en zal uw compensatie lager zijn.

Doordat de compensatie voor de hele overgangstermijn (t/m 2018) gebaseerd wordt op uw hectares in 2014 zal een hectare grond meer of minder in 2014, gevolgen hebben voor de hoogte van uw compensatie t/m 2018.

Wanneer u in 2014 extra grond huurt, dan levert dit u weliswaar extra toeslagrechten op, maar uw totale compensatie daalt voor de hele compensatieperiode!

Afspraken tussen huurder en verhuurder

Toeslagrechten kunnen net als nu straks ook vrij overgedragen worden. Echter, de markt zal veel beperkter zijn, omdat er vanaf 2014 nauwelijks meer hectares grond zijn, waarop geen toeslagrechten zijn toegekend. De huurder zal (na beëindiging van de huur van 2014) zonder 'nieuwe' grond ook niets met de toeslagrechten kunnen. Mede daarom is overdracht van de toeslagrechten met de grond vanaf 2014 de meest voor de hand liggende oplossing.

Compensatie en einde huur

Als u na het beëindigen van de huur, bijvoorbeeld begin 2015, de grond en de toeslagrechten overdraagt naar de verhuurder, dan wordt uw compensatie die aan het toeslagrecht is gekoppeld mee overgedragen. Dit betreft de vastgestelde compensatie over de periode 2015-2018. Door het overnemen van de toeslagrechten benut de verhuurder in de volgende jaren in feite uw compensatie. Dit compensatiebedrag zou de verhuurder met u moeten verrekenen.

Als u afspraken maakt over (ver)huur in 2014 en daarna, laat dan door uw adviseur de gevolgen in beeld brengen. De financiële consequenties kunnen aanzienlijk zijn.

Conclusie

Naast structurele verhuur heeft vooral incidentele (ver)huur in 2014 diverse gevolgen voor uw bedrijfstoelage vanaf 2014. De financiële gevolgen hiervan zijn wel sterk individueel bepaald en vergt het nodige rekenwerk. Mede ook omdat de gevolgen t/m 2018 doorwerken. Zonder meer afspreken, dat de toeslagrechten na beëindiging van de verhuur mee terug gaan naar de verhuurder, is in veel gevallen nadelig voor de huurder. Breng daarom bij (ver)huur in 2014 de financiële gevolgen hiervan voor zowel huurder als verhuurder in beeld, voordat u afspraken gaat maken over de verhuur en het overdragen van toeslagrechten na de verhuurperiode.

De huidige regelgeving is nog niet definitief. Mocht u afspraken maken over de teruglevering van toeslagrechten en/of een financiële verrekening van de voor- en nadelen, zorg dan voor ontbindende voorwaarden in het contract.

Subsidies

Openstelling SNL in 2013

Het Subsidiestelsel natuur- en Landschapsbeheer (SNL) wordt voor 2013 beperkt opengesteld.

Uw provincie bepaalt of u op uw perceel een (agrarisch) beheerpakket kunt afsluiten. Dit is opgenomen in het provinciaal natuurbeheerplan. Daarnaast bepaalt de provincie jaarlijks voor welke beheerspakketten er geld beschikbaar wordt gesteld, inclusief de hoogte van de vergoeding. Dit zal per provincie verschillen. In dit artikel is de algemene landelijke lijn voor agrarisch natuurbeheer opgenomen.

De in dit artikel opgenomen regels zijn van algemene aard. Controleer altijd of voor uw situatie wellicht een uitzondering geldt.

Openstelling

De aanvraagperiode voor SNL 2013 loopt van 15 november t/m 31 december 2012. Op dit moment van schrijven hebben nog niet alle provincies hun openstellingsbesluit gepubliceerd. Wel is inmiddels bekend, dat de SNL beperkt zal worden opengesteld.

Agrarisch natuurbeheer

Landelijk gezien is het beeld, dat u voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer voor de volgende situaties wel of geen SNL-subsidie kunt aanvragen.

Wel aanvragen?

- Verlenging van subsidies voor agrarisch natuurbeheer binnen de EHS.
- Aanpassingen van het collectieve weidevogel- en akkervogelbeheer.
- Verlenging van subsidies voor agrarisch landschapbeheer, binnen en buiten de EHS.
- Nieuw agrarisch landschapsbeheer voor nieuwe landschapselementen, die onlangs zijn ingericht met inrichtingssubsidie.

Niet aanvragen?

- Nieuw agrarisch natuurbeheer, binnen en buiten de EHS.
- Uitbreiding van bestaand agrarisch natuurbeheer, binnen en buiten de EHS.
- Verlenging van subsidies voor agrarisch natuurbeheer buiten de EHS.
- Tussentijds overstappen van PSAN naar SNL. Dit is in 2013 niet mogelijk.

Subsidietarieven

De tarieven voor agrarisch natuurbeheer blijven, evenals in 2012, op het niveau van 2011.

Korte wenken

Vanggewas na maïs

De maisoogst is inmiddels in volle gang. Het is niet nieuw, maar ieder jaar zijn er nog collega's van u die op zand- of lössgrond vergeten een vanggewas na de maïs in te zaaien. Nog even de regels:

Na maïs (maakt niet uit welk soort) moet direct aansluitend een vanggewas worden ingezaaid. U mag hiervoor de volgende gewassen gebruiken: gras, winterrogge, -tarwe en -gerst, triticale, bladrammenas en bladkool. Deze regel is een randvoorwaarde. Het niet voldoen aan deze verplichting kost ieder jaar weer een aantal bedrijven naast een boete ook een deel van hun bedrijfstoelage.

Overdrachtsdatum toeslagrechten

Wilt u voor het jaar 2013 nog toeslagrechten overdragen, dan moet u dit uiterlijk 31 maart hebben gemeld via 'Mijn dossier' op het DR-loket.

Mocht het nieuwe GLB in 2014 worden ingevoerd, is dit wellicht het laatste jaar dat u de compensatie nog kunt beïnvloeden. Meldingen na 31 maart tellen niet mee voor de benutting in 2013, maar tellen *mogelijk* wel mee bij de waarde van de TSR eind 2013.

Het is belangrijk om te weten, dat voor de compensatieberekening in 2014 alleen het eigendom van toeslagrechten geldt. Dus gehuurde toeslagrechten tellen mee voor de compensatieberekening van de verhuurder en niet bij de huurder! Dit kan soms een reden om (ver)huur om te zetten in permanente overdracht.

Grondbemonstering

Het is nu de tijd om te controleren of uw grondmonsters volgend jaar nog wel geldig zijn. Voor het bemestingsplan 2013 zijn monsters met analysedatum vóór 1 februari 2009 niet meer geldig. Ook voor het toepassen van de fosfaatdifferentiatie is het verstandig om na te gaan of uw fosfaatmonsters op 15 mei 2013 nog wel geldig zijn (monsterdatum mag niet vóór 15 mei 2009 liggen). Gaat u grond huren, informeer dan bij uw verhuurder of hij over geldige monsters beschikt.

Om niet te vergeten..

Komende/lopende subsidie aanvragen

Jonge landbouwers	01-10 t/m 26-10-2012
IRE (energiebesparing glastuinbouw)	12-10 t/m 09-11-2012
POP-NU: (o.a. mestopslag en energie-efficiëntie)	01-11 t/m 30-11-2012
SNL openstelling 2013	15-11 t/m 31-12-2012
Overige belangrijke data en termijnen	
Melding fosfaatverrekening	t/m 31-12-2012
Overdracht toeslagrechten	t/m 31-03-2013